

Qëllimi

Tek tregimet personale në kontekstin shkollor të moderuar N mësojnë për ta përdorur gjuhën e tyre të parë edhe në paraqitjen e përvojave të tyre dhe për të shprehur ndjenjat e tyre. Ata, gjithashtu, thellojnë aftësitë e dukshme komunikuese, siç janë të dëgjuarit me kujdes, të pyeturit e vijueshëm, referimet e ndërsjella. Dhe, në fund tek të treguarit personal përkrahen aspekte të tilla të rëndësishme sociale si ndjeshmëria dhe mirëkuptimi i ndërsjellë.

kl. 2–9

10–30 min.

Materiali:
Eventualisht letrat e bisedës
(shih më poshtë).

Udhëzime:

- Me të treguarit spontan e të padrejtuar të përjetimeve personale, të përvojave etj., nuk do të merremi këtu, sepse edhe ashtu këto duhet ta kenë vendin e tyre në shkollë. Kjo mund të bëhet në situata të planifikuara, të tilla si p.sh., në të treguarit në rreth (shih më lart nr. 17), ose edhe krejt e paplanifikuar, kur duam ta tematizojmë një problem, një përvojë të rëndësishme apo një ngjarje të lumtur.
- Sigurisht, asnjë fëmijë nuk duhet të detyrohet të zbulojë ndjenjat personale, përjetimet apo përvojat e veta. Natyrës së rrëfimit personal i përket vetëdëshira, si një karakteristikë e rëndësishme. Por, megjithatë, nëse një fëmijë, gjithmonë rri i heshtur për një kohë të gjatë, M duhet të mendohet në lidhje me shkaqet për një situatë të tillë dhe të mundohet të bëjë përmirësimin e kësaj gjendjeje.

Rrjedha:

- Për fillim si nxitje për situatat e bisedës në të cilat bëhet fjalë për mendime, përvoja dhe ndjenja personale, M mund të shkruajë në dërrasë të zezë një pyetje, e cila pastaj do të diskutohet. Shembuj për nxitje të tilla:

- Gjithashtu mund të shërbejë shumë mirë edhe ndonjë propozim nga N si nxitje fillimi.
- Gjithashtu, edhe ilustrimet ose fotografitë mund të jenë një shtysë e mirë për bisedat personale.
- Një ide e mirë është, që në një zarf (ndoshta anonim) të mblidhen sugjerimet për raundet e bisedave personale.

- Në të vërtetë para diskutimit N duhet të kenë kohë disa minuta në mënyrë që të shënojnë mendimet dhe reagimet e tyre, si dhe ndonjë problem eventual gjuhësor. Krahaso për këtë më sipër, nr. 10 (Të përgatitesh për një bisedë).
- Ndoshta para bisedës është i nevojshëm një raund i shkurtër, që të qartësohet në çështjet e
  1. e sqarimeve të pyetjeve gjuhësore (nacionet në gjuhën e parë),
  2. M mund t'i propozojë këtu disa pjesë të fjalive ose mjete të të shprehurit, të cilat do të ishin këtu shumë të dobishme (Fraza të tilla si «Sipas mendimit tim... », «Unë mendoj më tepër që ... ») dhe
  3. duhet edhe njëherë të kujtohen për rregullat e rëndësishme si p.sh. «Unë dëgjoj me vëmendje», «Askush nuk përqeshet për shkak të mendimit të tij», «Unë nuk e ndërpres askënd», etj (krahaso më lart nr. 9).
- Diskutimi i çështjes së pari mund të kryhet në grupe dyshe ose edhe në grupe më të mëdha (grupe nivelesh ose tërë klasa).

25

Tregimet e modeluara

Qëllimi

Tek të treguarit modelues një rol veçanërisht të rëndësishëm luajnë gjuha dhe përdorimi i gjesteve dhe i mimikës. N mësajnë këtu që të përdorin gjuhën e tyre të parë në një formë më të lartë dhe shprehëse, e cila shkon përtej përdorimit të përditshëm. Të treguarit modelues zë kështu një pozicion të ndërmjetëm midis të folurit të thjeshtë dhe formave të vogla dramatike (krahaso për këtë, nr. 26–28).

kl. 3–9

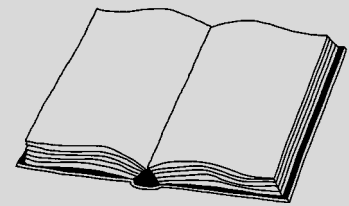
20–40 min.

Materiali:
Eventualisht tekste për t'i zgjedhur për N (përralla, fabula, rrëfime ...).

Rrjedha:

- Hyrje e mundshme: M tregon një ngjarje, p.sh. një përrallë, një baladë ose një tregim (jo aq të gjatë) nga kultura dhe letërsia e tij. M mundohet për një prezantim mundësisht sa më shprehës e të gjallë dhe i merr parasysh këshillat e të treguarit nga nr. 22.
- Kështu pastaj M u thotë N që ata vetë, personalisht ose në grupe të vogla, të ushtrojnë që ta prezantojnë një tregim të një forme të tillë. Ai/ Ajo vë në shfrytëzim tekste përkatëse (tekste të shkurtra për N të dobët, tekste të gjata për më të mirët).
- Edhe një herë do të përmbliidhen kriteret e rëndësishme për të treguarit e gjallë dhe shprehës (krahaso këshillat te nr. 22); të cilat N duhet t'i kenë parasysh.
- N ushtrojnë për ta prezantuar tregimin e tyre (për rrjedhën krahaso më lart nr. 22).
- Para tërë klasës do të prezantohen tregimet veç e veç.
- Në përfundim vijon një bisedë e orientuar sipas kriterëve, krahaso nr. 22.

Variantet:

- M tregon si nxitje për një hyrje një fotografi ose një gjësend. Pastaj tërë klasa e sajton një tregim për këtë, nëpërmjet asaj që një fëmijë fillon të